

**MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
sekcia environmentálneho hodnotenia a riadenia
odbor environmentálneho posudzovania
Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava**

Bratislava 23. 11. 2015
Číslo: 7522/2015-3.4/ml

**ROZHODNUTIE
VYDANÉ V ZISŤOVACOM KONANÍ**

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, odbor environmentálneho posudzovania, ako orgán štátnej správy príslušný podľa § 1 ods. 1 písm. a) a § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v spojení s § 54 ods. 2 písm. f) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“), rozhodlo podľa § 29, ods. 2 zákona na základe oznámenia o zmene navrhovanej činnosti „**D1 Hričovské podhradie – Lietavská Lúčka**“, predloženého navrhovateľom NDS, a.s., Bratislava v spojení s § 18, ods. 2. písm. c) tohto zákona a po vykonaní zisťovacieho konania o posudzovaní zmeny navrhovanej činnosti podľa § 29 zákona a zákona č. 71/1976 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov takto:

U zmeny navrhovanej činnosti „**D1 Hričovské podhradie – Lietavská Lúčka**“ umiestnenej na k. ú. obcí: Dolný Hričov, Ovčiarsko, Bitarová, Brezany, Bánová, Hôrky, Žilina- Bytčica, Lietavská Lúčka, predmetom ktorej sú

- zmena tvaru krajnej opory mostu 201-10 a doplnenie oporného múrika pri opore 16L mosta 201-10,
- zmena tvaru krajných opôr mostu 201-20 a súvisiace zmeny dĺžok oboch mostov
- doplnenie oporného múrika pri oporách P1 a P5 mostu 201-20
- sanácia závalov v tuneli Ovčiarsko počas razenia,
- úprava odvodňovacích vrtov v km cca 34,35 D1,

sa nepredpokladá podstatný nepriaznivý vplyv na životné prostredie, a preto nie je predmetom posudzovania podľa § 18 ods. 1), písm. e) zákona.

Posúdenie zmeny - *Vykonanie terénnych úprav v k.ú. Bánová*, bolo na základe listu Doprastavu, a.s. Bratislava zo dňa 16.11.2015 vzaté späť, a preto sa táto zmena neposudzuje a neplatí pre ňu toto Rozhodnutie.

Odôvodnenie

Navrhovateľ, NDS, a.s., Bratislava (ďalej len „navrhovateľ“), predložil (dňa 14. 10. 2015) Ministerstvu životného prostredia Slovenskej republiky, odbor environmentálneho posudzovania (ďalej len „ministerstvo“) podľa 29 ods. 1 zákona oznámenie o zmene

navrhovanej činnosti „**D1 Hričovské podhradie – Lietavská Lúčka**” vypracované podľa prílohy č. 8a zákona.

Zmena navrhovanej činnosti uvedená v oznámení o zmene navrhovanej činnosti podlieha svojimi parametrami zisťovaciemu konaniu, ktoré MŽP SR vykonalo podľa § 29 zákona. Na zisťovacie konanie sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní, zákon č. 71/1976 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, okrem osobitosti konania ustanovených v § 20 a 20a) zákona. Správne konanie vo veci zistenia, či zmena navrhovanej činnosti podlieha posudzovaniu podľa zákona začalo predložením oznámenia o zmene na ministerstvo dňa 14. 10. 2015.

Ministerstvo pri rozhodovaní o tom, či sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena bude posudzovať podľa tohto zákona, použilo primerane kritériá pre zisťovacie konanie uvedené v prílohe č. 10 zákona (transpozícia prílohy č. III Smernice 92/2011/EC), pričom prihliadalo aj na stanoviská, doručené podľa § 23 ods. 4 zákona.

Navrhovaná zmena činnosti sa realizuje, na katastrálnom území obcí Dolný Hričov, Ovčiarsko, Bitarová, Brezany, Bánová, Hôrky, Žilina- Bytčica, Lietavská Lúčka.

Popis súčasného stavu

Riešené územie sa nachádza západne a južne od mesta Žilina, ktoré oddeľuje údolie rieky Váh a rieky Rajčanky. Z urbanistického hľadiska tvorí zázemie mesta Žilina, využívané pre prímestskú rekreáciu, ale aj bývanie pre obyvateľov pracujúcich v Žiline. Zastavané plochy sa nachádzajú iba na začiatku a konci úseku, kde sú situované križovatky Hričovské Podhradie a Lietavská Lúčka. Zvyšok trasy sa viac-menej vyhýba vidieckym sídlam. Severný výbežok Súľovský vrchov prekonáva diaľnica tunelom Ovčiarsko. Pred vstupom do údolia rieky Rajčanka je situovaný tunel Žilina, ktorý prekonáva plochý masív Dúbrava. S výnimkou vyššie uvedených priestorov trasa prechádza v relatívne voľnej krajine, kde prevládajú poľnohospodárske plochy s TTP a ornou pôdou, izolované plochy lesa a nelesnej vegetácie.

V súčasnosti je automobilová doprava vedená po ceste I. triedy cez intravilán mesta Žilina.

Kedy a kým bola posudzovaná navrhovaná činnosť

Pôvodná dokumentácia pre proces posudzovania pre úsek D1 Sverepec – Višňové bola spracovaná v roku 1997 a dňa 04. 03. 1997 bolo na ňu vydané záverečné stanovisko č. 2212/95-44.

V roku 2013 bola spracované *Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti (1)*, v rámci ktorého boli posudzované zmeny navrhovanej činnosti vykonané v stupni Dokumentácie pre stavebné povolenie. Oznámenie bolo v 03/2013 doručené na ministerstvo v zmysle § 18 ods. 7) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Ministerstvo listom zo dňa 25.04.2013 č. 4972/2013-3.4/ml, vydalo na stavbu **Diaľnica D1 Hričovské Podhradie – Lietavská Lúčka** nasledovné vyjadrenie:

U zmeny navrhovanej činnosti „Diaľnica D1 Hričovské Podhradie – Lietavská Lúčka“ sa nepredpokladá podstatný nepriaznivý vplyv na životné prostredie, a preto nie je predmetom povinného posudzovania podľa § 18 ods. 4) zákona.

Zo strany Národnej diaľničnej spoločnosti bolo zároveň v 09/2013 spracované tzv. dobrovoľné dodatočné hodnotenie vplyvov zámeru na lokality sústavy Natura 2000. V závere

sa konštatuje, že „zámer „Diaľnica D1 Hričovské Podhradie – Lietavská Lúčka“ (...) nemá významne negatívny vplyv na celistvosť lokalít sústavy Natura 2000.

Dňa 26.6.2014 bolo na MŽP SR doručené *Oznámenie o zmene* (2) navrhovanej činnosti „Diaľnica D1 Hričovské Podhradie – Lietavská Lúčka“ podľa § 18 ods. 7) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Ministerstvo listom zo dňa 18.7.2014 č. 6623/2014-3.4/ml, vydalo na stavbu: **Diaľnica D1 Hričovské Podhradie – Lietavská Lúčka** nasledovné vyjadrenie:

U zmeny navrhovanej činnosti „Diaľnica D1 Hričovské Podhradie – Lietavská Lúčka“ sa nepredpokladá podstatný nepriaznivý vplyv na životné prostredie, a preto nie je predmetom povinného posudzovania podľa § 18 ods. 4) zákona č. 24/2006 Z.z.

Dňa 16.10.2014 bolo na ministerstvo doručené *Oznámenie o zmene* (3) navrhovanej činnosti „Diaľnica D1 Hričovské Podhradie – Lietavská Lúčka“ podľa § 18 ods. 7) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Ministerstvo životného prostredia listom zo dňa 18.11.2014 č. 8191/2014-3.4/ml, vydalo na stavbu: **Diaľnica D1 Hričovské Podhradie – Lietavská Lúčka** nasledovné vyjadrenie:

U zmeny navrhovanej činnosti „Diaľnica D1 Hričovské Podhradie – Lietavská Lúčka“ sa nepredpokladá podstatný nepriaznivý vplyv na životné prostredie, a preto nie je predmetom povinného posudzovania podľa § 18 ods. 4) zákona č. 24/2006 Z.z.

Dňa 10.7.2015 bolo na ministerstvo doručené *Oznámenie o zmene* (4) navrhovanej činnosti „Diaľnica D1 Hričovské Podhradie – Lietavská Lúčka“ podľa § 18 ods. 7) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Ministerstvo vydalo dňa 10.08.2015 pod č. 6162/2015-3.4/ml v zisťovacom konaní rozhodnutie, súčasťou ktorého je vo výrokovej nasledovné konštatovanie:

U zmeny navrhovanej činnosti „Diaľnica D1 Hričovské Podhradie – Lietavská Lúčka“ (...) sa nepredpokladá podstatný nepriaznivý vplyv na životné prostredie, a preto nie je predmetom posudzovania podľa § 18 ods. 1), písm. e) zákona č. 24/2006 Z.z.

Súčasnú zmenu (č. 5), oproti dokumentácii v stupni DSP, vyplynuli z požiadaviek a súťažných podmienok objednávateľa stavby Národnej diaľničnej spoločnosti a.s., Bratislava v rámci verejnej súťaže ako aj z ponuky zhotoviteľa stavby prijatej objednávateľom stavby. Zmena navrhovanej činnosti v rozsahu vykonania terénnych úprav v k.ú. Bánová bola vyvolaná nutnosťou umiestnenia časti výkopového materiálu zo stavby.

Popis zmeny navrhovanej činnosti

SO 201-10 Estakáda na D1 v Dolnom Hričove v km 24,740

- Zmena tvaru krajnej opory mostu 201-10, súvisiaca úprava dĺžky mostu, doplnenie oporného múrika pri opore 16L

SO 201-20 Most na D1 v Dolnom Hričove v km 25,330

- Zmena tvaru krajných opôr a súvisiaca úprava dĺžky mostu
- Doplnenie oporného múrika pri oporách P1 a P5

SO 407-00 Razený tunel, južná tunelová rúra (tunel Ovčiarsko)

SO 408-00 Razený tunel, severná tunelová rúra (tunel Ovčiarsko)

- Sanácia geologických nadvýlomov a závalu v tuneli Ovčiarsko počas raziacich prác a vykonanie s tým súvisiacich nevyhnutných terénnych úprav.

SO 101-00.5 Sanácia zosuvov

Z dôvodu realizácie dočasnej prístupovej cesty SO 810-00 cca v km 34,35 D1 budú odvodňovacie vrty dočasne v mieste výustného objektu (stanovisko č. 16) realizované v novej polohe. Po odstránení prístupovej cesty sa dočasný objekt zruší, vejár vrtov sa skráti a zrealizujú sa nové výustné objekty s napojením do recipientu. Súvisiace stavebné objekty – 810-00 a 339-00.

Zverejnenie navrhovanej zmeny

Ministerstvo v súlade s § 29 ods. 6 zákona zaslalo oznámenie o zmene navrhovanej činnosti dotknutým obciam a dotknutým subjektom listom zo dňa 19. 10. 2015. Ministerstvo zverejnilo uvedené oznámenie o zmene na webovom sídle ministerstva:

<http://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/d1-hricovske-podhradie-lietavska-lucka-5>

Prepojenie s ostatnými plánovanými a realizovanými činnosťami v dotknutom území

Predmetný úsek diaľnice bude prepájať úsek Vrtižer - Hričovské Podhradie a diaľnicu D3 Hričovské Podhradie - hranica SR/PR s východnými okresmi Žilinského kraja a Východným Slovenskom.

Celá stavba diaľnice D1 Hričovské Podhradie - Lietavská Lúčka začína v km 24,118 a končí v km 35,435. Celková dĺžka úseku je 11 307m.

Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

Povolenie v zmysle osobitných predpisov podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.

Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch zmeny navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice

Zmeny v navrhovanej činnosti nebudú mať žiadne vplyvy presahujúce štátne hranice SR.

Stanoviská k navrhovanej zmene

K Oznámeniu o zmene boli doručené tieto stanoviská:

Por. č.	Organizácia	Stanovisko
1	Obec Dolný Hričov	Bez pripomienok
2	Obec Hôrky	Bez pripomienok
3	Krajské riaditeľstvo HaZZ	Nepredpokladá negatívne vplyvy z hľadiska ochrany pred požiarimi
4	Žilinský samosprávny kraj	Bez pripomienok
5	Obec Ovčiarsko	Bez pripomienok
6	Obec Lietavská Lúčka	Bez pripomienok
7	Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o ŽP, odd. Ochrany prírody a zložiek ŽP	Bez pripomienok, ďalší stupeň dokumentácie predložiť na ŠVS
8	Mesto Žilina	Súhlasí za dodržania podmienok: – pri realizácii stavby nakladať s

		odpadmi podľa zákona – počas výstavby dôsledne realizovať stavebno – technické opatrenia s dôrazom na obmedzenie sekundárnej prašnosti, obmedzenie hluku a vibrácií – dôsledne realizovať zmierňujúce opatrenia na ŽP – dodržať všetky opatrenia vydané v predchádzajúcich povoleniach
9	ŠOP SR, Banská Bystrica	– Uvádza, že k SO 201–10, 201-20 a 407-00 nemá pripomienky. – k SO 101-00.5 Sanácia zosuvov – táto zmena sa priamo aj nepriamo dotkne Rbk 18 vodný tok a niva Rajčanky – terénne úpravy v k.ú. Bánová – pri terénnej obhliadke dňa 29.10.2015 pracovníci NP Malá Fatra zistili, že už bola realizovaná skrývka ornice a na plochu sa naváža materiál pre stavbu diaľnice. Je tu oprávnený predpoklad zásahu do koryta Bitarovského potoka a jeho sprievodnej vegetácie (miestny biokoridor MRBK9, MÚSES Žilina), ktorý sa nachádza na okraji depónie. V oznámení o zmene absentuje návrh revitalizácie tohto toku, vrátane jeho sprievodnej vegetácie. Upozorňujeme, že bol potrebný súhlas na zásah do mokrade podľa zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. – nahromadením kumulácie zmien sa vyžaduje súhrnne posúdiť činnosť a doplniť zmierňujúce opatrenia vydané v rámci posudzovania NATURA 2000 pôvodného návrhu. – požaduje zvážiť potrebu vypracovania primeraného posúdenia vplyvu zmien na NATURA 2000. – v správe o hodnotení požadujú posúdiť v 9 bodoch od inventarizácie až po návrh zmierňujúcich opatrení nanovo vplyvy zmien.
10	Združenie domových samospráv, Bratislava	– podporuje výstavbu diaľnic – žiada vyhodnotiť súlad výstavby a prevádzky s ochranou zelene – žiada dodržať ustanovenia vodného zákona

		– žiada dbať na ochranu povrchových a podzemných vôd, pôdy – žiada definovať najbližšiu bytovú zástavbu a vplyv hluku – žiada vykonať archeologický prieskum – stavbu výškovo aj funkčne zosúladiť s okolitou najbližšou zástavbou – vyhodnotiť vo vzťahu s geológiou a hydrogeológiou v dotknutom území.
--	--	---

Vyhodnotenie stanovísk

Stanoviská obcí sú kladné.

Obec Bitarová nezaslala stanovisko.

ŠOP SR požaduje správu o hodnotení, nakoľko sa naakumulovali vplyvy zo zmien a tiež chýba doklad o súhlase zásahu do mokrade (potrebný súhlas na zásah do mokrade miestneho biokoridoru MRBK9). Uvedené stanovisko sa týkalo ukladania depónií na k.ú Bánová, ktorú však Dopravoprojekt, a.s., Bratislava listom zo dňa 16.11.2015 z posudzovania vzal späť.

- **Združenie domových samospráv** podporuje výstavbu diaľnic a požaduje
- vyhodnotiť súlad výstavby a prevádzky s ochranou zelene
- dodržať ustanovenia vodného zákona
- dbať na ochranu povrchových a podzemných vôd, pôdy
- definovať najbližšiu bytovú zástavbu a vplyv hluku
- vykonať archeologický prieskum
- stavbu výškovo aj funkčne zosúladiť s okolitou najbližšou zástavbou
- vyhodnotiť stavbu vo vzťahu s geológiou a hydrogeológiou v dotknutom území.

Uvedené požiadavky sú akceptovateľné. Aj v samotnom Oznámení o zmene sa poukazuje na potrebu archeologického prieskumu. Pri príprave razení tunela bol vykonaný IGHP a s tým súvisiaca ochrana povrchových a podzemných vôd.

Preto odporúčame navrhovateľovi akceptovať tieto pripomienky.

Písomné stanoviská od subjektov, ktoré ich nedoručili v termíne podľa §29 ods. 9 zákona, sa považujú za súhlasné.

Vyhodnotenie predpokladaných vplyvov

Ministerstvo posúdilo zmenu navrhovanej činnosti z hľadiska povahy a rozsahu zmeny navrhovanej zmeny činnosti, miesta vykonávania navrhovanej zmeny činnosti a významu očakávaných vplyvov na životné prostredie a to aj kumulatívnych, vrátane vplyvov na zdravie obyvateľov, pričom vzalo do úvahy súčasný stav životného prostredia v dotknutom území.

Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie a zdravie obyvateľstva vrátane kumulatívnych a synergických

Vplyvy posudzovanej stavby na životné prostredie, zdravie a socioekonomické prostredie možno na základe procesu EIA a posúdenia zmien technického riešenia zosumarizovať nasledovne:

Počas výstavby

- nepriaznivý vplyv stavebnej činnosti na obyvateľstvo prejavujúci sa zvýšeným hlukom

- vplyv na zastavané územia (Dolný Hričov, Bytčica, Lietavská Lúčka, Bánová),
- čiastočne záber poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov
- nároky na zdroje surovín
- vplyvy na biotopy európskeho a národného významu
- prechod cez archeologické lokality
- výrub stromov
- tvorba odpadov.

Počas prevádzky

- hluk
- emisie
- bariérový efekt

Niektoré z týchto vplyvov pôsobia kumulatívne so súčasnými aktivitami a procesmi v území. Jedná sa predovšetkým o kumulatívny vplyv hluku a emisií z cestnej dopravy budúcej diaľnice D1 a súčasnej cesty I/64, resp. cesty I/18. Kumulatívny vplyv s ostatnými plánovanými činnosťami v území v súčasnosti nie je známy.

Vplyvy na obyvateľstvo

Počas výstavby diaľnice možno očakávať zvýšenú hladinu hluku, hlavne v miestach použitia ťažkých stavebných mechanizmov a tiež v miestach ich prejazdu v blízkosti obytnej zástavby. V tomto prípade však bude pôsobenie hluku a vibrácií dočasné, po dobu výstavby diaľnice. Zníženie dopadov hluku na obyvateľstvo je možné dosiahnuť organizačnými opatreniami.

Pri realizácii stavby dôjde k zvýšeniu prašnosti, a to najmä počas suchého a veterného obdobia. Zároveň dôjde aj k znečisteniu ovzdušia emisiami z dopravných prostriedkov a stavebných mechanizmov. Počas realizácie stavby môže stavenisko pôsobiť ako zdroj prašnosti iniciovaný vetrom alebo stavebnými mechanizmami a nákladnými autami, ktoré budú mobilnými zdrojmi emisií. Minimalizáciu negatívnych vplyvov je však možné zabezpečiť koordináciou presunov stavebnej techniky, optimalizáciou dopravných trás, znižovaním prašnosti kropením a inými opatreniami.

K pozitívnym vplyvom výstavby možno zaradiť vytvorenie pracovných príležitostí.

K vplyvom dopravy treba zaradiť predovšetkým hluk a znečistenie ovzdušia. Vzhľadom na priestorové podmienky nebolo možné sa úplne vyhnúť zastavanému územiu, v dôsledku čoho budú v posudzovanom úseku realizované opatrenia na zníženie hlukovej záťaže územia, ktoré zabezpečia dostatočnú akustickú ochranu územia pred nepriaznivými vplyvmi dopravy na diaľnici. Jedná sa najmä o priestor mostných objektov medzi Hričovským Podhradím a Dolným Hričovom a medzi Bytčicou a Lietavskou Lúčkou.

Posúdenie vplyvov znečisťovania ovzdušia dopravou bolo realizované na základe rozptylovej štúdie. Výsledky modelovej štúdie dokumentovali, že v hodnotenom úseku diaľnice bude dochádzať k priamemu zásahu obyvateľstva zvýšeným množstvom znečisťujúcich látok, prekračujúcim limitné hodinové hodnoty NO₂ (200 µg/m³) na základe aktualizácie rozptylovej štúdie a následne preveriť meraniami kvality ovzdušia pri prevádzke diaľnice.

Bariérový efekt diaľnice v predmetnom úseku je eliminovaný, nakoľko časť trasy je vedená mostnými objektmi a tunelmi, resp. je navrhovaná sieť prístupových komunikácií.

Z územného hľadiska dôjde ku kumulácii nepriaznivých vplyvov dopravy vo dvoch lokalitách. Na začiatočnom úseku dôjde ku kumulácii vplyvov na železničnej trati č. 120 a cestných komunikáciách – diaľnica D3, navrhovaná diaľnica D1 a cesta I/18. Druhým miestom je koncový úsek medzi mestskou časťou Bytčica a obcou Lietavská Lúčka, kde sa križujú navrhovaná diaľnica D1, železničná trať č. 126 a cesta I/64. Na druhej strane sa očakáva postupné znižovanie zaťaženia na diaľnici D3 a v meste na Kragujevskej ul., Ľavobrežnej, Košickej a Rajeckej ceste, ktoré nahrádzajú v súčasnosti prepojenie medzi existujúcou diaľnicou D1 v Hričovskom Podhradí a smerom na Košice. Ďalšie znižovanie

intenzity dopravy na ceste I/64 sa očakáva po vybudovaní privádzača do Žiliny, čo je však samostatnou stavbou.

Sociálno-ekonomické účinky sa prejavia dosahovaním vyššej jazdnej rýchlosti, cestovnej rýchlosti a bezpečnosti užívateľov, poklesom cestovného času pri preprave osôb a tovarov a znížením negatívnych účinkov na dotknutých obyvateľov, ako dôsledok vyššej kvality diaľnice oproti zhoršujúcemu sa súčasnému stavu.

Vplyvy na horninové prostredie a reliéf

Z hľadiska členenia vplyvov na priame a nepriame možno vplyvy navrhovanej zmeny činnosti na horninové prostredie a reliéf vo všeobecnosti zaradiť:

- zásah do horninového prostredia a reliéfu ako priamy vplyv,
- potreba materiálov do násypov ako nepriamy vplyv.
- možné znečistenie horninového prostredia ako nepriamy vplyv.

Interakcia cestného telesa s horninovým prostredím závisí prioritne od charakteru vedenia cesty (násyp, zárez, most, tunel) a geotechnických a hydrogeologických vlastností horninového prostredia. Inžinierskogeologické pomery v trase diaľnice boli podrobne zhodnotené viacerými etapami prieskumov, v rámci DSP. Na základe prieskumu boli odporučené spôsoby zakladania jednotlivých objektov. Taktiež boli identifikované problémové okruhy spojené s realizáciou tunelov Ovčiarsko a Žilina a navrhnuté opatrenia na predchádzanie rizikám.

Navrhovaná trasa diaľnice je vedená územím, ktoré je postihnuté rozsiahlymi svahovými deformáciami. Členitosť morfológie terénu predurčuje vedenie trasy v zosuvných územiach a preklenovaním hlbokých erózných rýh a údolí mostnými objektmi, ktoré bude potrebné zakladať do zosuvných území pod šmykové plochy, pri súčasnom zabezpečovaní stability zosuvov.

Výstavbou diaľnice v zosuvných územiach dôjde k zmenám stabilitných pomerov. Predovšetkým realizovaním odkopov v akumulčných častiach zosuvov, prísypov v odlučných zónach zosuvov dôjde k znižovaniu ich stability. Preto pri návrhu objektov bolo potrebné zabezpečiť stabilitu územia sanačnými prvkami ako sú pilótové kotvené steny, hĺbkové odvodnenia zosuvov horizontálnymi odvodňovacími vrtmi a povrchové odvodnenie. Podložie násypov v akumulčných častiach zosuvov je podmáčané vodami vychádzajúcimi zo šmykových plôch. Tu bola navrhnutá výmena podložia, odvodnenie podložia drenážnymi rebrami ako aj úprava podložia zazubením.

Pri projektovom riešení bola venovaná pozornosť odvodneniu územia, nakoľko podzemná voda je jeden z dominujúcich faktorov na aktivizácii zosuvov. Jej nahromadením v zosuvných územiach by viedlo k znižovaniu stabilitných pomerov. Kumulatívne vplyvy v tejto oblasti nie sú známe.

Riziko znečistenia horninového prostredia bude minimalizované realizáciou súboru preventívnych opatrení organizačného a technického charakteru.

Vplyv na povrchové vody

Vplyvy na povrchové vody reprezentuje ohrozenie kvality povrchových vôd počas výstavby a prevádzky z titulu havárie a nárast množstiev odvádzaných vôd do okolitých recipientov počas prevádzky.

Vplyv na podzemné vody

Riziká ohrozenia kvality podzemných vôd existujú počas výstavby, kedy je potrebné venovať mimoriadnu pozornosť prevencii voči havárii s únikom škodlivých látok.

Prevádzka diaľnice neohrozí kvalitu podzemných vôd, nakoľko úsek je odkanalizovaný, s prečisťovaním odvádzaných vôd v odlučovačoch ropných látok. V rámci prevádzky diaľnice je potrebné zabezpečiť účinnosť ORL a ich správne fungovanie v prípade havárie.

Z hľadiska kumulácie vplyvu s ostatnými cestnými komunikáciami možno v súvislosti s výstavbou D1 hovoriť o zlepšení stavu v dôsledku lepšieho technického zabezpečenia diaľnice vo vzťahu k ochrane vôd. Prebratím tranzitnej dopravy sa zníži aj riziko nehôd s potenciálnym únikom škodlivých látok.

Vplyvy na pôdu

Plochy pôd v území koridoru diaľnice v hodnotenom úseku sa prevažne využívajú ako trvalé trávnaté porasty, pasienky, orná pôda, zastavané plochy a lesné pozemky. Z agrochemického hľadiska sa jedná o stredne až málo úrodné pôdy kyslej až neutrálnej pôdnej reakcie so strednou až dobrou zásobou humusu. Agrochemické vlastnosti a bonita poľnohospodárskych pôd sú podmienené intenzitou poľnohospodárskeho využívania s pravidelným hnojením a obrábaním. Pri výstavbe diaľnice dôjde k trvalému záberu poľnohospodárskej pôdy v rozsahu cca 30,2734 ha. Kumulatívny vplyv s inými aktivitami sa nepredpokladá.

Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

Pri hodnotení vplyvu navrhovanej činnosti je potrebné brať do úvahy predpokladané vplyvy priame, nepriame, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, dočasné, dlhodobé a trvalé a vplyvy vyvolané počas výstavby a počas prevádzky navrhovanej činnosti.

Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy možno vo všeobecnosti rozdeliť na:

- primárne pôsobiace najmä počas výstavby (zánik biotopu, výrub drevín s ochrannou funkciou v intenzívne poľnohospodársky využívannej krajine),
- sekundárne pôsobiace počas výstavby aj počas prevádzky (usmrcovanie živočíchov, fragmentácia biotopov, obmedzenie migrácie, výfukovými plynmi, hlukom, svetlom, zmena vodného režimu, klímy a pod.),
- terciárne pôsobiace počas prevádzky (prenikanie nových často inváznych druhov do okolia, rozvoj sídiel, znečistenie posypovými materiálmi, technickej infraštruktúry, priemyslu, rekreácie, atď. v dopravne sprístupnených oblastiach)

Za najvýznamnejšie z nich je možné považovať najmä fragmentáciu biotopov a usmrcovanie živočíchov, vplyv na migráciu a stresové faktory, ktoré však budú pretrvávať aj po zrealizovaní navrhovanej diaľnice. Je však potrebné ich vhodnými opatreniami minimalizovať.

Inventarizácia drevín rastúcich mimo lesa (mimo lesné pozemky) v zábere stavby bola vypracovaná v súlade so znením zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, za účelom vyčíslenia spoločenskej hodnoty drevín, ktoré podliehajú žiadosti o povolenie výrubu. Na výrub dreviny sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody (§ 47, ods. 3), čo je v danom prípade príslušný obecný úrad. Súhlas príslušného obecného úradu sa vyžaduje na výrub stromov s obvodom kmeňa nad 40 cm, meraným vo výške 130 cm nad zemou, alebo krovitých porastov s výmerou nad 10 m².

Pri inventarizácii boli dreviny zaradené do veľkostných tried a skupín podľa vyhlášky č. 579/2008 Z.z. v znení neskorších predpisov, ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. Jednotlivé dreviny boli rozdelené podľa prílohy č. 33 k vyhláške (časť A a B) a spoločenská hodnota bola upravená podľa prílohy č. 35 k vyhláške. Spoločenská hodnota dotknutých drevín bola vyčíslená na základe inventarizácie drevín na hodnotu 566 479,19 €.

Spoločenská hodnota biotopov

Spoločenská hodnota sa určuje podľa prílohy č. 1 k vyhláške č. 579/2008 Z.z. Zoznam a spoločenská hodnota biotopov národného významu, biotopov európskeho významu a prioritných biotopov, v ktorej je určená finančná náhrada za jednotku plochy (m² európskeho alebo národného významu. Súčasťou vypracovanej projektovej dokumentácie pre stavebné povolenie stavby Diaľnica D1 v úseku Hričovské Podhradie - Lietavská Lúčka bola

vypracovaná inventarizácia a spoločenské ohodnotenie biotopov európskeho a národného významu.

Inventarizácia biotopov slúži k vypracovaniu spoločenskej hodnoty biotopov európskeho a národného významu, nakoľko dôjde k dočasnému alebo trvalému záberu pozemkov, na ktorých sa tieto biotopy nachádzajú.

Pri inventarizácii bolo zistených 5 typov biotopov európskeho a národného významu v k.ú.

Dolný Hričov, Ovčiarsko, Bitarová, Bánová a Lietavská Lúčka.

Celková spoločenská hodnota inventarizovaných biotopov európskeho a národného významu, ktoré sa nachádzajú v trase stavby Diaľnica D1 v úseku Hričovské Podhradie - Lietavská Lúčka podľa zákona č. 543/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov predstavuje 581 975,43 €.

Posudzovaná činnosť zasahuje do biotopov národného a európskeho významu. Identifikované boli aj prioritné biotopy európskeho významu (Ls 1.3, Ls 3.3, Lk 1). V celom území sa však nenachádza žiadne chránené územie európskeho významu, ktoré by bolo vyhlásené na ochranu biotopov európskeho významu a záberom nedôjde k takým nepriaznivým vplyvom, ktoré by mali za následok narušenie integrity území sústavy NATURA 2000 (v zmysle smernice o biotopoch článku 6.3 a 6.4). Zároveň zostanú zachované vyššie uvedené biotopy na podstatnej časti riešeného územia a realizácia navrhovanej činnosti v upravenej forme nebude mať negatívne dopady na integritu celej lokality.

Počas prevádzky sa v blízkosti komunikácie prejaví predovšetkým vplyv huku a exhalátov. Hluk z dopravy bude mať rušivý vplyv na živočíchy hlavne v čase hniezdenia a vyvážania mláďat.

Vplyvy na chránené územia prírody a krajiny

Trasa diaľnice sa v zmysle zákona 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov nachádza v 1. stupni ochrany, kde platia príslušné ustanovenia zákona vzťahujúce sa na celé územie SR. Chránené územia sa nachádzajú v dostatočnej vzdialenosti od trasy navrhovanej diaľnice.

Vplyvy na územia NATURA 2000

Navrhovaná trasa nezasahuje do žiadneho prvku sústavy NATURA 2000 – územia európskeho významu, chráneného vtáčieho územia a ani neovplyvňuje tieto prvky tak počas výstavby, ako aj prevádzky, nakoľko tieto sa nachádzajú v dostatočnej vzdialenosti od navrhovanej trasy D1.

SKUEV0256 Strážovské vrchy - vzdialenosť cca 420 m

SKCHVU013 Malá Fatra – vzdialenosť cca 4,5 km

SKCHVU028 Strážovské vrchy - vzdialenosť cca 420 m

Posudzovaná trasa priamo nezasahuje do žiadneho chráneného územia, vplyvy realizácie navrhovanej činnosti sa prejaví počas výstavby hlavne vplyvom huku stavebných mechanizmov a ich pohybom na stavbe. Druhy živočíchov citlivejšie na hluk a pohyb stavebných mechanizmov budú v tomto období skôr vyhľadávať pokojnejšie lokality v širšom riešenom území, príp. komplexnejšie plochy lesných porastov Strážovských vrchov.

Počas prevádzky to budú hlavne vplyvy huku, ktorý je najintenzívnejší v tesnej blízkosti telesa diaľnice a s pribúdajúcou vzdialenosťou hluk postupne klesá, pričom vegetácia pôsobí ako účinný filter (samozrejme v závislosti od charakteru a hustoty porastu). V riešenom území, kde trasa diaľnice (v km 25,0 – 26,0) bude prechádzať v blízkosti hraníc chránených území je predpoklad šírenia huku z prevádzky diaľnice do vzdialenosti cca 300 m. Určitú izolačnú líniu medzi CHÚ a diaľnicou tvorí pás lesného porastu v šírke od 200 do 300 m. Realizáciou navrhovanej činnosti nepredpokladáme zhoršenie priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov CHVÚ, ako aj biotopov ÚEV a CHKO. Nepredpokladáme ani narušenie celkovej koherencie súvislej ekologickej sústavy chránených území NATURA 2000.

Kumulatívny vplyv s eventuálnymi inými aktivitami v území sa nepredpokladá.

Vplyvy na územný systém ekologickej stability

Posudzovaná trasa diaľnice D1 v úseku Hričovské Podhradie - Lietavská Lúčka zasahuje do nasledovných prvkov ÚSES:

• **regionálny biokoridor (Rbk 17) - Závadský potok a ekotón Súľovskej hornatiny**

Posudzovaná trasa D1 v úseku Hričovské Podhradie – Lietavská Lúčka (v km 24,5) pretína mostným objektom regionálny biokoridor – Závadský potok.

• **regionálny biokoridor (Rbk 18) vodný tok a niva Rajčanky**

Posudzovaná trasa D1 v úseku Hričovské Podhradie – Lietavská Lúčka (v km 35,435 – koniec posudzovaného úseku) pretína mostným objektom regionálny biokoridor – potok Rajčianka.

⇒ Vplyvy počas výstavby na regionálne biokoridory

Vplyvy sa týkajú hlavne priamych zásahov do vodných tokov Rajčanky a Závadského potoka pri výstavbe mostných objektov. Bude nevyhnutné dodržiavať všetky technické opatrenia, aby nedošlo k znečisteniu vodného toku a boli minimalizované zásahy do brehových porastov.

⇒ Vplyvy počas prevádzky

Vplyv hluku a imisná záťaž v kontaktnej časti, vznik bariérového efektu nebude významnejší ako pri pôvodnej trase. Mostné objekty sú navrhované ako estakáda v dostatočnej výške a dĺžke, preto bariérový vplyv nepredstavuje taký významný zásah do biokoridorov aby došlo k podstatnému zhoršeniu biokoridorových funkcií tokov.

• **genofondová lokalita Bytčica, Pod skalkou (ZA 46)**

Posudzovaná trasa D1 v úseku Hričovské Podhradie – Lietavská Lúčka (v km 34,67) je vedená okrajom GL.

⇒ Vplyvy počas výstavby

Vplyvy sa týkajú hlavne priamych zásahov do GL, kedy dôjde k likvidácii časti tohto územia na ploche cca 600 m² zostane naďalej zachovaná a plne funkčná.

⇒ Počas prevádzky

Vplyvy počas prevádzky budú len minimálne. Určitú úroveň kompenzácie a zlepšenia súčasného stavu lokality navrhujeme zrealizovať manažmentové opatrenia na zlepšenie celkového stavu lokality vo forme výrubu samonáletových drevín v spolupráci s príslušným orgánom ŠOP SR (Správa NP Malá Fatra).

Ostatné prvky ÚSES-u sa nachádzajú v dostatočnej vzdialenosti od posudzovaného úseku D1 a nepredpokladáme pri nich žiadne priame ani nepriame negatívne dopady tak počas výstavby ako aj prevádzky na ekostabilizačné funkcie prvkov, príp. biokoridorové funkcie.

K významnému narušeniu biokoridorových funkcií by realizáciou navrhovanej činnosti nemalo dôjsť, nakoľko na tomto úseku diaľnice sa nachádza dostatočné množstvo mostných objektov, 2 tunely (tunel Ovčiarsko a tunel Žilina), ktoré umožňujú bezkonfliktný prechod zveri. Bude však nevyhnutné vhodným spôsobom zrealizovať oplatenie diaľnice a navedenie zveri do miest ich možného prechodu popod, resp. ponad diaľnicu (tunely).

Kumulatívne vplyvy vo vzťahu k existencii súčasných migračných bariér možno klasifikovať ako mierne.

Vplyvy na krajinu - štruktúru a využívanie krajiny, krajinný obraz

Vzhľadom na to, že v štruktúre krajiny bude navrhovaná trasa diaľnice novým prvkom, zmení sa súčasná štruktúra a využívanie krajiny v jej okolí a celkovo sa zmení doteraz vnímaný krajinný obraz vplyvom výstavby náročných stavieb (most v Dolnom Hričove a v Bytčici) a významných terénnych úprav (násypy, zárezy).

Vplyvy na urbány komplex a využívanie zeme

Významný vplyv na urbány komplex nepredpokladáme vzhľadom na to, že upravená trasa diaľnice je stabilizovaná v územnoplánovacej dokumentácii VÚC, dotknutých miest a obcí. V úseku plánovanej výstavby diaľnice D1 po vyústení z križovatky Hričovské Podhradie trasa premošťuje areál firmy Agrofin. V tomto areáli sa v súčasnosti nachádzajú drobné objekty, ktoré pre uvoľnenie staveniska je nutné odstrániť. Rovnaká situácia je v km 34,80, kde diaľnica premošťuje areál poľnohospodárskeho dvora Bytčica a chatovej osady. Dôsledkom je asanácia 10 objektov v poľnohospodárskych areáloch a 8 rekreačných objektov.

Posudzovanými zmenami činnosti sú dotknuté menšie plochy rekreácie, ktoré reprezentuje záhradkárska osada v severnej časti Lietavskej Lúčky pri železničnej trati č. 126. Táto záhradkárska osada je už v súčasnosti ovplyvnená negatívnymi prejavmi dopravy na železničnej trati a poľnohospodárskeho dvora Bytčica.

Potenciálny vplyv hluku aj s návrhom protihlukových opatrení je očakávaný v prípade realizácie vodnej nádrže Bánová – Rybníky, kde je vo výhlade rozvoj rekreačných aktivít.

Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky sa neočakávajú.

Vplyvy na archeologické náleziská

V rámci archeologického prieskumu bolo v koridore trasy diaľnice dokumentovaných 9 archeologických lokalít. Pri stavebnej činnosti v území je potrebné postupovať podľa ustanovení zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu. Kumulatívny vplyv na archeologické náleziská nie je známy.

Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality sa neočakávajú. Vplyvy na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy sa neočakávajú.

Opatrenia na zníženie negatívneho vplyvu

Pre odstránenie a zníženie negatívnych účinkov stavby na životné prostredie, zdravie a socio-ekonomické prostredie, boli do projektovej dokumentácie stavby zapracované požiadavky, ktoré budú znižovať alebo eliminovať jej negatívne vplyvy. Ide predovšetkým o:

- protihlukové opatrenia,
- opatrenia na ochranu povrchových a podzemných vôd,
- opatrenia na zníženie rizík vyplývajúcich z interakcie stavby s horninovým prostredím,
- atraktívne architektonické riešenie a vegetačné úpravy za účelom zmiernenia vplyvu na scenériu krajiny,
- archeologický prieskum,
- zníženie prevádzkových rizík.

Súlad navrhovanej zmeny činnosti s územnoplánovacou dokumentáciou

Navrhovaná činnosť je v súlade v územnoplánovacou dokumentáciou VÚC Žilinský kraj, mesta Žilina a dotknutých obcí.

Záver

Ministerstvo pri rozhodovaní o tom, či sa zmena navrhovanej činnosti bude posudzovať podľa zákona prihliadalo na stanoviska predložené k oznámeniu o zmene a pri konečnom rozhodovaní primerane použilo kritériá pre zisťovacie konanie uvedené v prílohe č. 10 zákona.

Poučenie

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať rozklad podľa § 61 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov na Ministerstve životného prostredia Slovenskej republiky, odbor environmentálneho posudzovania v lehote

do 15 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia doručením písomného vyhotovenia rozhodnutia účastníkovi konania.

V prípade verejnosti podľa § 24 ods. 4 zákona sa za deň doručenia rozhodnutia považuje pätnásť deň zverejnenia rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní podľa § 29 ods. 15 zákona.

Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom podľa piatej časti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov až po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.

RNDr. Gabriel Nižňanský
riaditeľ odboru

Doručí sa

1. Národná diaľničná spoločnosť, a. s., Mlynské Nivy 45, 821 09 Bratislava
2. Združenie domových samospráv, P.O.BOX. 218, 850 00 Bratislava
3. Mesto Žilina, mestský úrad, Námestie obetí komunizmu 1, 011 31 Žilina (aj pre MČ Bytčica, Bánová)
4. Obec Dolný Hričov, obecný úrad, Osloboditeľov 131/35, 013 41 Dolný Hričov
5. Obec Ovčiarsko, obecný úrad, Hričovská cesta 16, 010 04 Žilina 4
6. Obec Bitarová, obecný úrad, č. 94, 010 04 Bitarová
7. Obec Brezany, obecný úrad č. 64, 010 04 Brezany
8. Obec Hôrky, obecný úrad, č. 111, 010 04 Hôrky
9. Obec Lietavská Lúčka, obecný úrad, Cementárska 3, 013 11 Lietavská Lúčka

Na vedomie

1. MDV a RR SR, odbor pozemných komunikácií, Nám. slobody 6, 810 05 Bratislava 15
2. Okresný úrad, odbor výstavby a bytovej politiky, Andreja Kmeťa 17, 011 32 Žilina
3. Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, Odbor dráhový stavebný úrad, Ing. Štefan Hrivňák, riaditeľ odboru, Námestie slobody č.6, 810 05 Bratislava
4. Úrad Žilinského samosprávneho kraja, Komenského 48, 011 09 Žilina
5. Okresný úrad, odbor pozemkový a lesný, Andreja Kmeťa 17, 011 32 Žilina
6. Okresný úrad, odbor katastrálny, Andreja Kmeťa 17, 011 32 Žilina
7. Okresný úrad, odbor starostlivosti o životné prostredie, Nám. M. R. Štefánika 1, 010 01 Žilina
8. Okresný úrad, odbor cestnej dopravy a PK, Predmestská 1613, 010 01 Žilina
9. Okresný úrad, odbor krízového riadenia, Janka Kráľa 4, 010 40 Žilina
10. Regionálny úrad verejného zdravotníctva, V. Španyola 27, 011 71 Žilina
11. Krajský pamiatkový úrad, Mariánske nám.19, 010 01 Žilina
12. Okresné riaditeľstvo hasičského a Z. z., Námestie požiarnikov 1, 010 01 Žilina
13. Železnice SR, GR, Klemensova 8, 813 61 Bratislava
14. MDVRR SR, útvar vedúceho hygienika rezortu, Nám. slobody 6, 810 05 Bratislava 15
15. ŠOP SR, Tajovského ul. 28/B, 974 01 Banská Bystrica
16. MDV a RR SR, odbor pozemných komunikácií, Nám. slobody 6, 810 05 Bratislava